

Združenje nadzornikov Slovenije o plačah državnih direktorjev

»Plačna razmerja so lahko nepravilna«

Neupoštevanje finančnega stanja družbe in hkrati pretežno fiksne plače sta demotivacijska dejavnika nagrajevanja uprav, ki lahko uprave preveč motivirata h kratkoročnim ciljem, menijo v Združenju nadzornikov

LJUBLJANA – Vlada je v četrtek sprejela uredbo o določitvi najvišjih razmerij za osnovna plačila ter višine spremenljivih prejemkov direktorjev v družbah v večinski lasti države in lokalnih skupnosti, posredni in neposredni. Uredba osnovno plačilo tem direktorjem veže na povprečno bruto plačo v družbi oziroma skupini, ki ima sedež v Sloveniji, v preteklem letu, pomnoženo z mnogokratnikom. Čeprav naj bi z uredbo dosegli pravičnejša plačna razmerja v teh podjetjih, je dan po tem, torej že včeraj, upravni odbor Združenja nadzornikov Slovenije uredbo konkretno problematiziral.

Uredba je, kot je dejal minister za gospodarstvo **Matej Lahovnik**, nekakšna zaokrožitev zakona o prejemkih poslovnih oseb v državnih gospodarskih družbah. Torej zakona, ki naj bi omogočil pravičnejša plačna razmerja ali pa nesorazmerja odpravil. Natančnejšo uredbo, kako plačna razmerja določiti, napoveduje zakon v svojem četrtem členu. V uredbi je tudi pojasnjeno, da so pri opredelitvi velikosti družb uporabljena merila, kot jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

V malih družbah je lahko, tako določa uredba, osnovno plačilo največ trikratnik omenjene povprečne plače, v srednjih družbah štirikratnik, v velikih pa petkratnik. Drugače pa je urejeno plačilo v družbah, ki opravljajo dejavnosti preskrbe z električno energijo, plinom in paro v rudarstvu; tam lahko direktor računa na dvokratnik, trikratnik in v velikih družbah največ štirikratnik povprečne plače. V družbah, ki v samoupravnih lokalnih skupnostih kot gospodarsko javno službo opravljajo na primer komunalno dejavnost, vzdrževanje cest in razsvetljave, gospodarjenje z javnimi objekti, mestni prevoz potnikov in podob-

no, velja največ trikratnik povprečne plače v družbi.

In kaj meni upravni odbor Združenja nadzornikov Slovenije (ZNS), ki mu predseduje **Borut Jamnik**, sicer direktor (državne) Kapitalske družbe? Najprej se upravni odbor spotakne ob kriterij uredbe pri določanju plač, namreč na kriterij velikosti družbe in plač zaposlenih. Pri tem, tako trdi združenje, pa se ne upošteva finančnega stanja družbe, kot to določa ZGD-1. »Neupoštevanje finančnega stanja družbe in hkrati pretežno fiksne plače pa sta demotivacijska faktorja nagrajevanja uprav, ki delujeta celo v nasprotju s ciljem dolgoročne vzdržnosti družbe, saj lahko motivirata uprave h kratkoročnim ciljem, ki ne optimirajo dolgoročne poslovne uspešnosti.«

Združenje tudi ugotavlja, da pripravljavec uredbe izhaja iz stanja nepravilnih razmerij med prejemki uprav in zaposlenimi, česar pa ne pojasni niti kvalitativno niti kvantitativno. Na podlagi raziskave o nagrajevanju uprav in nadzornih svetov v javnih delniških družbah za leti 2007 in 2008 so ugotovili, da je bilo razmerje med neto prejemki uprav in zaposlenimi v teh družbah

v tem obdobju v povprečju ena proti sedem. Razmerje pa je menda zares še nekoliko manjše, če se upošteva višji dohodninski razred članov uprav. Pri tem velja, da so prejemki uprav v javnih delniških družbah praviloma najvišji in omenjena razmerja največja. Omenjena dejstva iz raziskave ne navajajo na nepravilnost teh razmerij. Hkrati se za leto 2009 predvideva, da se je to razmerje še zmanjšalo (kar smo v *Delu* že poročali) zaradi znižanja prejemkov uprave, manj pa zaposlenih, kar bo znano v drugi polovici leta.

ZNS tudi meni, da ni vzročne povezave med plačnimi razmerji in dolgoročno vzdržnostjo družbe, ki naj bi jo takšna razmerja spodbujala. Prepričani so, da višina plač zaposlenih in administrativna določitev razmerij za določitev višine prejemkov uprav ne zagotavljata dolgoročne vzdržnosti poslovanja in zato ne bi smeli biti najpomembnejše merilo za vezavo na mnogokratnik plačil upravam.

SILVA ČEH

11.978

evrov so znašali bruto prejemki člana NS leta 2008 v Sloveniji.

1617

evrov bruto naj bi znašali bruto prejemki (simulacija) na člana NS leta 2009 v Sloveniji.